

Ивайло Груев

КОНВУЛСИИ ПРЕДИ МНОГОПОЛЯРНОСТ

Времето, в което илюзиите са свежени, а истината – ерес

София, 2025

© Издателство „Изток-Запад“, 2025

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на автора и на издателство „Изток-Запад“.

© Ивайло Груев, автор, 2025

ISBN 978-619-01-1687-5

Ивайло Груев

КОНВУЛСИИ ПРЕДИ МНОГОПОЛЯРНОСТ

*Времето, в което илюзиите
са свещени, а истината – ерес*

Ha Elza

Съдържание

Предговор

Агонията на еднополюсния свят и събудените чудовища	9
--	---

В крак с времето	21
------------------------	----

Какво е Рах Americana?	29
------------------------------	----

ГЕРБ и продължаването на „демократичния геноцид“	43
--	----

Алма матер и „демократичният протест“	49 5
---	--------

Голямата лъжа, или Украйна като музей на креационизма	54
--	----

3 март – националният празник на... Пуерто Рико?	60
--	----

Сблъсъкът на двама милиардери	62
-------------------------------------	----

Скръбта на една империя	71
-------------------------------	----

Аферата „Скрипал“ – cui bono?	76
-------------------------------------	----

САЩ: реквием за една левица	82
-----------------------------------	----

САЩ: реквием за една левица (втора част)	87
--	----

Лов на вещици, или политическа деменция с тежък дъх на газ	90
---	----

Демокрацията на страха, или защо „Времето (не) е наше!“	95
Урок по дипломация. За интелектуалната нищета на управляващата класа	101
Проклятието на геополитиката	106
Политическо оцеляване или... национално самоубийство?	111
Демократичен тоталитаризъм или канибализирането на Америка	116
Кой стои зад политическия чадър или отново за евроатлантическите ценности	121
Проектът „Продължаваме промяната“ като синергия	126
Крайт на американската империя беше официално оповестен	130
Конвулсии преди многополярност (първа част)	135
Конвулсии преди многополярност (втора част)	147
Войната в Украйна свали маската на Запада и се видя лицемерието му	157
Евтаназията като висша евроатлантическа ценност, или дехуманизацията на неолиберализма	168
Антиутопията от „Портокал с часовников механизъм“, или новият имидж на Канада	175
Българската „ефирна“ проституция и предстоящата национална катастрофа	183
Канада от най-доброто място за живеене – шампион по евтаназия и срыв на държавността	189

Живеем във време, когато илюзиите са свещени, а истината е профанизирана	199
Възхвала на нацизма, или Канада в кафявата прегръдка на евроатлантическите ценности	207
Паметникът, „държавният преврат“ и зануляването на България	212
Déjà vu: Войната, Black Rock, Давос и бъдещето на Украйна (първа част)	216
Войната, Украйна, Давос, Black Rock и „бананизирана“ Европа (втора част)	223
Дълбоката държава, убийството на Кенеди, Тръмп и предстоящата голяма война	232
Дълбоката държава, изборите в САЩ и рисковете от гражданска война	242
Бърнард Шоу, „джентълменският“ газ и крематориумите (малко известни цитати)	251
За автора	259

Предговор

Агонията на еднopolюсният свят и събуждените чудовища

И не се чудете, защото дори Сатаната се маскира като ангел на светлината.

Библия

Преди близо 100 години един от най-авторитетните умове по това време в Италия – Антонио Грамши – пише следните редове: „Старият свят умира, а новият се бори да се роди – сега е времето на чудовищата.“ | 9

Разбира се, той има предвид най-мракобесната идеология, която ще залее като кървавата река Флегетон на Дантевия „Ад“, демократична Европа, люлката на Реформацията, Магна Харта, Френската буржоазна революция, оставяйки едва няколко оазиса избегнали като по чудо колективната психоза на фашизма – Швейцария, Англия, Швеция (в този списък е и Турция). Останалата част от бастиона на либерализма и човешките права ще бъде погълната от чудовищата, пропъззели от тъмните векове от времето на Ян Хус и ще изпепелят сто милиона човешки живота. Такава е печалната равностетка на Втората световна война, в която евреи, хомосексуалисти, ЛГБТ (както днес и тогава са били на особена почит, но с обратен знак – в „синергия“, неясно защо, тъй като, както арийците, те също принадлежат към индоевропейската раса, както и всички други inferior етноси, руснаци, белоруси, поляци, сърби. Към тази категория също принадлежат, естествено, комунисти, социалдемократи, проф-

съюзни дейци, но и интелигенцията без значение на нейната етническа (расова) принадлежност.

В Библията това е описано като времето на счупването на Петия печат, времето на хаоса, на стенанията на светците, на погромите и на масовите убийства. Наред с колективната психоза съществува друг, далеч по-разбираем феномен, който преди повече от 200 години ирландският философ Едмънд Бърк разяснява: *Триумфът на злото настъпва, когато добрите хора не правят нищо*. Да си припомним цитата на пастор Мартин Ниемолер, протестантски свещеник, затворен по време на Третия райх в Германия:

В Германия първо дойдоха за комунистите. Не казах нищо, защото не бях комунист. Тогава те дойдоха за евреите. Не казах нищо, защото не бях евреин. След това дойдоха за работниците, членове на профсъюзи. Не съм бил синдикалист. След това те дойдоха за католиците. Не казах нищо, защото бях протестант. Накрая дойдоха за мен и нямаше кой да протестира.

10 |

Чудовищата, или изчадията на Дантевия ад, ще обсебят ума на иначе политически слабо интересуващите се хора (*politically unininvolved persons*), които в Древна Елада са се наричали с думата идиотус, оттам идва и популярната дума идиот. Разбира се, по-точният епитет на това мълчаливо мнозинство са дълбоко отвлечените от сбирщината, самоопределила се като български политически елит, но най-вече от вакханалията на откривена посредственост, безскрупулна корупция и главозамайваща продажност. Това е разбираемо, но не и оправдано.

Същите тези чудовища, за които пише Грамши, ще обсебят съзнанието на напълно нормални хора, като ги подтикнат да извършат едни от най-ужасните изстъпления – погромите на **хитлеристките доброволци** в Полша, Естония, Латвия, Литва, Румъния, Молдова, избивайки цели еврейски села и квартали без дискриминация: жени, деца, бебета, старци (умишлено спестявам на читателите начините на умъртвяване). Това е доказателството, че кошмарните фантазии на Йеронимус Бош, рисуващ Дантевия ад, в този момент, уви, са реалност.

Ето какво пише Едуард Саид по този повод в своето есе „Сблъсъкът на Невежеството“:

Именно [Жозеф] Конрад, по-силно, отколкото някой от неговите читатели в края на деветнадесети век би могъл да си представи, разбра, че разликите между цивилизован Лондон и „сърцето на мрака“ бързо се сринаха в екстремни ситуации и че европейската цивилизация може мигновено да изпадне в най-варварските практики без... подготовка или преход.

Тези чудовища ще превърнат до идването на Третия райх традиционно толерантната Германия в страната на погромите, на Холокоста и на концентрационните лагери. Този процес, разбира се, притежава своята вътрешна логика и еволюция. В самото начало по пътищата на Германия наред с пътните надписи на села и градове ще се появят надписите „Juden sind nicht willkommen („Евреите не са добре дошли!“), логично следващата спирка е аутодафето, горенето на „неправилните“ книги, за да стигнем до Kristallnacht и накрая до патоса на хитлеристките доброволци Lasst uns ein paar Juden töten! („Хайде да тръгваме да убиваме евреи!“).

| 11

Чудовищата днес

За разлика от времето на Грамши, днес събудените чудовища на пръв поглед изглеждат далеч по-поносими, дори в една извратена логика привлекателни, ако мога така да се изразя, тъй като по дефиниция те са задължително политически коректни. В интерес на истината, дори излъчват благовидност, след като се явяват пазителите на универсалните принципи на неприкосновеността на човешките права, въплътени в мантрата за демокрация и евроатлантизъм, каквото и да означава това в днешните смутни времена.

Съществува известно повлияване от ентусиазма и еднопластовата едноизмерима naïveté (макар и да има и далеч по-точна дума), напомняща на нелепата помпозност на методистските проповедници, чиято изкуствена възторженост е довела

конгрегацията до ритмичен транс. Липсата на смислов синтез между факти и аргументи в този случай е умишлена. Това а мисловният фундамент, върху който се конструира менталната матрица. Но защо се прави това? Обяснението е очевидно, както отбелязва Хенри Бийчър: *Невежеството е утробата на чудовищата*.

В този контекст чудовището или чудовищата придобиват своето изконно място на съществуване, както и право на размножаване в това, което Андрей Платонов назовава „Прекрасният и гневен свят“. Но как тези същества се държат, когато напускат тенебрите на мрака. *Talking soft and carry a big stick!* („Говори нежно, но и носи голяма тояга“, ред от песен на Марк Нопфлър, днес това е безспорната доминанта на новата геополитическа епоха, или „валсът на вампирите“, както неотдавна особено цветисто се изрази един известен руски политик.)

12 | Две ключови събития бележат началото на този валс – падането на Берлинската стена и ритуалното самоубийство на СССР. Тези събития отекнаха като библейски гонг, събуждайки от летаргията (в интерес на истината, тя не беше дълбока) позабравените чудовища, разкъсали прангите на Студената война. Добре дошли във времената на чудовищата... Разпадането на СССР, естествено, не беше единственото приемливо обяснение за събуждането на изчадията адови.

Американската „изключителност“, смисловият фундамент на американската идентичност, а оттам и нейната *Manifest Destiny* (за която, доколкото ми е известно, никой не е предявявал претенцията да бъде благодетелстван) този път беше превключена на високи обороти. Особено след като неоконсервативното крило на Републиканската партия, гравитираща около мозъчния център New American Century, т.нар. проект „Нов американски век“ с подobaващия триумф на безапелационната пуританска логика провъзгласи „краят на историята“. Така светът навлезе в съвършено нова орбита.

Казано по метафоричен начин, на нашата планета ѝ беше съобщено, че тя е придобила нов гравитационен център – един единствен полюс на *gravitas*, на една легитимна власт. За онези, които по някаква причина са пропуснали това събитие, този

полюс се намира в окръг Колумбия, по-точно в столицата Вашингтон. По същото това време се появи и наръчникът, разяснявайки как да навигираме в „космическото“ пространство на новия глобален ред. „Краят на историята“ според настоящото статукво е не само перманентен, но по-важно – не подлежи на интерпретации. Казано по-просто, ако не приемете и не спазвате диктата на орбитата на новата *gravitas* (въобразявайки си, че може да имате някаква – макар и ограничена – политическа независимост), алтернативата е ясна, същата тази *gravitas* ще ви прати в небитието, тоест в безграничния мрак на вселената.

Казано в прав текст: вашата държавата ще бъде унищожена, а държавният ви глава – убит. Нима именно това не беше посланието от пустинята в Ирак през 2003 г.? Както отбеляза един от най-видните апологети на еднополюсния свят, Краутхамър, това е неизбежната цена при разширяването на „Империята на свободата, демокрацията и свободния пазар“, добавяйки под сурдинка: дори „ако е необходимо, чрез военна сила“. В това изявление няма нищо оригинално. Използването на *hard power* или военна сила е плагиат от аксиомата на Древния Рим: „Не е нужно да ни уважават, нужно е да се страхуват от нас!“ | 13

Както е известно, епохата на чудовищата беше провъзгласена с бомбардирането на Югославия (Косово) по времето на администрацията на Бил Клинтън – забележете за първи път без одобрението на Съвета за сигурност (!). Използваното (не е грешка) на 1000 бойни самолета на НАТО де факто не само делегитимира ООН, но преди всичко игнорира основополагащия за следвоенната световна архитектура за сигурност Член 51, позволяващ военни действия единствено в случай на самозащита. Така кутията на Пандора беше отворена и на страшилищата беше постлан... червеният килим. Какво имам предвид. От този момент аргументът за *casus belli*, изненадващо, се оказа излишен.

Косово, естествено, беше само пилотен проект. Истинската цел беше далеч по-амбициозна – преди всичко НАТО да се сдобие с един нов *raison d'être*, тоест някаква смислена причина за съществуване. Нима епруветката с бял прах на Колин Пауъл само три години по-късно беше доказателство (всъщност

какво значение има дали е антракс, брашно, прах за пране, или кокаин), в случай че Новият Рим е решил да изпрати половин-милионна армия в пустинята Сахара? Както и се очакваше, пустинята изобилстваше с камили, но не и с оръжия за масово поразяване. И както един американски наблюдател зададе шеговито въпроса, не можаха ли да скрият в задните части на камила поне една ракета, за да улесним легитимирането на тази „освободителна“ за човечеството война? Да си припомним баналния факт, че всъщност според международното право това беше агресивна война, и също да си да припомним, че именно поради същата причина беше създаден Нюрнбергският съд, осъждайки Германия за започването на агресивни войни.

В своята книга „Войната“ Гуин Дайър отбелязва, че войната в Ирак не беше толкова за петрол, нито за изтласкването на традиционния геополитически конкурент в Близкия изток – СССР – или за блокирането на зараждащия се конкурент в района, – Китай – колкото до изпращането на едно недвусмислено послание до целия свят: какво да се очаква, в случай че Новият Рим е разгневен.

Както вече споменах, посланието в прав текст беше: внимавайте как ще се държите в новия еднополюсен свят, защото вашата държава просто може да бъде унищожена, и то заедно с вашия държавен глава. Нима това не беше съдбата на Югославия, на Ирак, на Либия, на Сирия. Сега, пишейки тези редове, Асад, макар и в изгнание, е още между живите. В този контекст – един показателен факт, илюстриращ желязната логиката на новия глобален ред.

При едно от посещенията му в Пентагона на главнокомандващия силите на НАТО в Европа – четиризвезден (американски) генерал Уесли Кларк – му е показана секретна мемо, според която САЩ планират да унищожат седем държави за пет години, започвайки с Ирак, след това Сирия, Ливан, Либия, Сомалия, Судан и завършвайки с Иран. На въпроса каква е причината за тези войни, отговорът бил: „Не знаем, но изглежда, това ще стане.“

Добре дошли във времето на страшилищата на войната, в което *casus belli* се оказва безсмислен. Наистина? Въпросът на

този особено значим проблем ще бъде разрешен по македонски – като разсичането на гордиевия възел. Какво имам предвид?

Все още световен хегемон, САЩ имат прерогатива да изберат единия от двата варианта на вечната дилема кокошката или яйцето в контекста на дилемата за сигурност, ориентирана към човешките права или ориентирана към етатичната – тоест държавната – сигурност.

Първата опция застъпва принципите на международното право, според която териториалната цялост на държавата е първостепенна задача, докато втората неизбежно обрича нейната неминуема фрагментация, базирайки се на принципа на самоопределение. По този начин глобалният ред – според хегемона – е просто функция на принципа съюзник – опонент. Ако сте съюзник на САЩ, териториалната цялост на Украйна или Испания не подлежи на дискусия, докато в противния случай страните опоненти – Югославия, Русия, Сирия – подлежат на разпарчатосване.

Нещо повече, поради Manifest Destiny САЩ могат да се намесват във вътрешните работи на тези „авторитарни“ страни, насърчавайки демократични ценности чрез изпитаната технология на regime change. Следователно според тази логика съвсем нормално е либералният интернационализъм да е възможен и подкрепян в Косово, но напълно невъзможен в Крим. Както помним, международното право в съответствие с Устава на ООН се основава на принципа на суверенното равенство на всички страни. Е... не съвсем, по-скоро реалността е като във „Фермата на животните“ на Оруел, където суверенното равенство на държавите в този нов глобален ред следва максимата „Всички животни са равни, но някои са по-равни от другите“. Така основаният на общи правила международен ред на практика създава двустепенна система на принципа съюзник – опонент. И оттам новият протокол за прилагане на casus belli.

Тук се натъкваме на един изключително важен момент. От сега нататък единните правила са заменени с трибунала на общественото мнение. Казано по-просто, по този начин елегантно се подкопава легитимността на ООН, на Съвета за сигур-

ност и щафетата се предава на Си Ен Ен (американски вариант на вестник „Правда“), която решава кога и къде аргументът за *casus belli* да бъде приложен.

Издацията агову и медуите

Преди години във връзка с войната в Ирак известната журналистка от CBS Лесли Стал зададе един откровено нелеп, провокативен въпрос на държавния секретар (също така известна като основният архитект на войната в Косово) Мадлин Олбрайт: „Трябваше ли половин милион иракски деца да умрат в името на демокрацията?“ Олбрайт, без да се замисли, отсече: „Да, според мен си струваше!“

Преди години по време на „хуманитарната война“ в Либия друг държавен секретар и също основен архитект – този път на войната в Либия, – Хилари Клинтън, научавайки в ефир за убийството на Кадафи (содомизиран с мачете), засмяно плясва с ръце, изричайки: *We came, we saw, he died* („Дойдохме, видяхме, той умря!“).

Напълно разбираемо времето на Дантевия ад, на чудовищата, пуснати на свобода, е времето на една много особена „истина“, някои я наричат постистина. Парадоксалното е, че този период се представя, и оттам, естествено, трябва да се подразбира, като кръстоносния поход на демокрацията и човешките права. Самият Оруел трудно би си представил степента и мащаба на извратеност на четвъртата власт, на институциите, които навремето се наричаха медии, а днес с право са заслужили новия си статус на това, което в социалните мрежи се нарича „телевизионна канализация“.

Макар и никога да не е прекъсвала още от времето на Третия райх, когато пропагандата и масмедиите сключиха забележителен по своята ефективност вуду съюз, в продължение на месеци, започвайки с далечната 1999 г., същата тази вуду пропаганда заработи този път в режим 24/7. Посланието беше едно – заклеяване на Слободан Милошевич, борещ се срещу терористичната организация „Освободителна армия на Косово“ (и

то според Държавния департамент на САЩ). Това обаче не попречи на нейния тогавашен секретар Мадлин Олбрайт да го определи като „най-голямото зло“ и „касапинът на Балканите“. Както и се очакваше, този рефрен беше поет от най-влиятелните стожери на западната журналистика – BBC, PBS, CNN, Washington Post, New York Times, Le Monde, The Guardian – за да признаят по-късно със зле прикрита неохота неговата невинност. Посмъртно. Милошевич умря в затвора в Хага, след като му беше отказана медицинска помощ.

Същият сценарий последва през 2003 г., когато „телевизионната канализация“ – преди всичко CNN и BBC – бомбардира общественото мнение с неизбежния предстоящ край на цивилизацията поради страховитите оръжия WMD (Weapons of Mass Destructions) на Саддам Хюсеин. Той беше набързо обесен само за да признаят малко по-късно, че той – както и Милошевич – всъщност е невинен. Оказа се, че Ирак няма оръжия за масово унищожение. В случая с Либия на Кадафи през 2011 г. дори не беше направен опит за реабилитация; да оставим „гражданската война“ в Сирия, в която Асад се бореше срещу „Джихад Интернационал“, въоръжен и щедро финансиран от демократичния Запад.

И тук стигаме до Украйна. Западните медии предпочетоха да не се притесняват и да не отразяват факти, противоречащи на логиката на украинския „генезис“ за започването на това вероломно нападение срещу с нищо не предизвикалата Украйна. Никой от стожерите на западната журналистика не зададе въпроса как така Киев реши да подложи на обстрел десетки градове с гражданско население? Не зададе въпроса какво е обяснението за започването на АТО (Антитерористична операция), използваща тежка артилерия, авиация и танкове срещу близо седеммилионното гражданско население в Донецк и Луганск, и др. По каква „херметична“ логика жителите на Луганск и Донбас се превърнаха в терористи само защото отказаха да приемат държавния преврат на Майдана и както Крим, поискаха референдум с цел присъединяване към Русия?

Ако приемем, че един ден провинция Квебек реши да се отдели от Канада (всъщност по време на референдума през

1995 г. фрагментацията на Канада беше в буквалния смисъл на косъм), правителството в Отава ще се реши ли да използва бойна авиация и танкове и ще обстрелва ли Монреал и Квебек Сити? И дали западните медии ще вземат страната на Отава? Малко вероятно, тъй като разделението между граждани и терористи е трудно за преодоляване. Провинция Квебек има малко повече население – 9 милиона, как точно 9 милиона ще бъдат редефинирани от граждани в терористи? Звучи не особено убедително. Но само на пръв поглед!

След като Абу Мохамед ал-Джолани от джихадист стана пръв либерал и управник на светска Сирия, а „Ал Кайда“ от терористична се превърна в демократична неправителствена организация, тогава къде е проблемът мъртвите деца от Алеята на ангелите да не бъдат терористи?

Оказва се, че дори в Канада, както в Украйна, подобен медиен пирует е възможен.

Пример. В не толкова далечната 2021 г. в страната, където прекарах по-голямата част от живота си, Канада, над 100 000 граждани се стекоха в центъра на столицата, за да протестират срещу драконовите мерки по време на Ковид-19. Това беше народът на Канада – жени, деца, възрастни, инвалиди, цялата етническата и расова мозайка на канадския мултикултурализъм беше пред парламента. Центърът на града беше окупиран от камиони, но имаше и временни детски площадки, в които децата играеха, портативни сауни, диджеи, сцена за музиканти и т.н. „Конвойт на свободата“ по-скоро приличаше на увеселителен парк. Този протест беше охарактеризиран от официалната публична медия СВС, повтаряйки думите на министър-председателя Джъстин Трюдо, като „сборище на терористи, нацисти, хомофоби, женомразци“ (без преувеличение!).

Но да се върнем в Украйна. Естествено, медиите предпочетоха да не споменават за четиринайсетте хиляди жертви на Антитерористичната операция преди започването на войната в Украйна, нито за Алеята на ангелите – убитите от украинската артилерия 400 деца, чиито имена са увековечени върху черен мрамор. Агресивната война на Путин не беше ли всъщност това, което НАТО използва като претекст в Косово – а именно

„хуманитарна интервенция“, целяща да спре геноцида на Милошевич?

Възможно ли е, и ако това е така, в кой случай геноцидът въпреки обещанието *Никога повече!* има моралното право да бъде оправдан? Оказва се, че може. Не само това, но и да бъде излъчван по телевизията в праймтайма. Разрушаването на 2,5-милионен град и системното убийство на цивилно население в Газа, при което според ООН са убити над 13 хиляди деца, също както Алеята на ангелите се представя като антитерористична операция. Това е информацията, която ни се поднася по така наречената „телевизионна канализация“. Нима тези, които държат само микрофони, но не и не оръжие, нима техните ръце не са също изцапани? Дали като Шекспировия Макбет гримът ще е достатъчен да прикрие кръвта?

Убеден съм, че журналистите, или така наречените „presstitudes“ (от преса и проститутка, термин напоследък употребяван за водещи журналисти в казионните медии), напълно осъзнават, докато зомбираха общественото мнение с фабрикувания casus belli за войните в Югославия, Косово, Ирак, Либия, Сирия, Украйна, че техните „факти“ водят само до едно – до смърт. И задават ли си въпроса за какво точно умряха толкова много цивилни и военни? За да защитят интересите на Mobil Oil и Еххон в Ирак, на Total в Либия или на BlackRock в Украйна? Естествено, такива въпроси не се задават. | 19

Защото има днес далеч по-важни проблеми – свързани с така наречената cancel culture – изтриването и зачертаването на всичко руско. Както по времето на Третия райх, когато антисемитизмът беше превърнат във водеща държавна политика, така днес русофобията е основната държавна политика на Запада.

Симфонични концерти на известни руски музикални изпълнители и диригенти са отменени поради простата причина, че са руснаци.

Както по времето на Третия райх, публикации на еврейските автори Кафка, Маркс, Айнщайн са горени, днес руските литературни класици Толстой, Пушкин, Чехов и Тургенев се изхвърлят от библиотеките.

Дори световни музеи като Метрополитѣн промени името на картина от 1899 г. на Едгар Дега от „Руски танцьорки“ на „Украински танцьори“.

В София, в града, в който съм роден, Паметникът на съветската армия, победила фашизма, беше варварски нарязан, но в страната, в която живея, Канада, в град Едмънтън, полицията охранява 24 часа без прекъсване паметник на SS дивизия „Галиция“, за да не бъде осквернен.

Надписите от времето на Третия райх „Евреите не са добре дошли“ днес са заменени с „Руснаците не са добре дошли“!

Не беше ли всъщност изригването на необузданата агресия по време на Кристалнахт, когато през нощта 100 евреи бяха убити, подобно на агресията на Майдана, когато 110 украинци загубиха живота си?

Нима няма сходство между вандализирането на еврейските бизнеси и взривяването на „Северен поток“?

За да стигнем до следващия зов на Хитлеровите доброволци: „Да тръгваме да убиваме евреи!“ Нима това не наподобява днешния зов на наемниците и доброволците: Let's go to some safari and kill some Russians! („Хайде да отидем на сафари и да убиваме руснаци!“)

Завършвам отново с Грамши:

Старият свят умира, а новият свят се бори да се роди: сега е времето на чудовищата.

Чудовищата на Дантевия ад, уви, днес се събудиха.

Отава, януари 2025 г.

В крак с времето

Илюзорният свят на Супермен овладя „гражданското общество“ в България, което не може да осмисли реалния свят

Един от най-известните цитати, произнесени преди около шейсет години от Уинстън Чърчил, вещ в някои полезни детайли относно политиката, както и най-вече в манипулирането на общественото мнение, твърди, че „империите на бъдещето са империите, контролиращи ума“. Защо бих цитирал някого, чиято политическа кариера е целяла забавянето на неизбежния залез на първата истинска глобална империя? Това беше първата ми реакция, след като започнах да следя последния етап на дебатите за бъдещето на Паметника на съветската армия в центъра на София, който за кратък период от време се превърна в „част от иконичното посттоталитарно модерно изкуство“ и проява на „свободната артистична експресия“ на „свободното гражданско общество“.

| 21

Това събитие някои погрешно биха изтълкували като тривиален акт на вандализъм, но то обсеби публичния дебат в България, тъй като според мен символизира дълбоката промяна в българското национално съзнание и неговия т.нар. цивилизационен избор. Това събитие трансцендира съвременните архетипове на младите българи след 1989 г., чиято цел е да участват в един амбициозен и оспорван експеримент, наречен глобализация, т.е. да се приобщят към културната идентификация Made in America.

Повече от ясно е, че Батман, Робин, Джокера и Санта Клаус са фиктивни, въображаеми персонажи, докато милионите, кои-

то умряха в резултат на Втората световна война, не са. Също така неоспоримо е, че Съветският съюз изгуби 26 милиона души, 6 милиона от които в Червената армия. Това са фактите. Да, те са се случили преди шейсет години – определено преди експеримента на глобализацията.

Навремето светът беше двуполюсен. Днес той не е – днес ние живеем в „еднополюсен момент“, в който „центърът на света“ е във Вашингтон, и това не е преувеличен анализ на съвременната динамика на международните връзки. Чарлс Краутхамър, който въведе термина „еднополюсен момент“, през 1990 г. обяви на страниците на *Foreign Affairs*, че новият век принадлежи на Америка и че Америка е извън обсега на всякаква критика и осъждане и всякакво оспорване на нейните действия не само би било неуместно, но нещо повече – би предизвикало имперския гняв.

Американското превъзходство се основава на факта, че това е единствената страна с военна, дипломатическа, политическа и икономическа мощ да бъде решаващ играч във всеки конфликт във всяка част на света, в която тя избира да се намеси лично.

22 | Това не е просто категорично твърдение, но е и вярно, тъй като е основано на превъзходството на ненадминатата военна сила на САЩ. То е и също така обективно, защото включва и безпрецедентното превъзходство на културната и ценностната система на американското общество, т.нар. американски начин на живот, превърнал се в безспорен глобален цивилизационен център. Добре познатият „американски ексепционализъм“, описан от един от най-влиятелните умове на Просвещението Алексис де Токвил, според когото: *„Позицията на американците е впрочем съвършено изключителна и това навежда на мисълта, че недемократичен народ никога няма да бъде поставен в подобна позиция.* Това е написано през 1831 г. и по онова време голяма част от индустриализирания Запад е все още твърде много преиндустриализиран и съвсем феодален. Краутхамър е написал своята статия 159 години по-късно и САЩ са много различно място, особено след приемането на експеримента „глобализация“ и особено след като се превърнаха в модерна версия на „Новия Рим“ след преломната 1989 г.

Дали САЩ наистина са най-напредналото, най-развитото общество, „фарът на демокрацията“, епицентърът на глобализацията, днешната икономическа, социална, културна и технологична Мека? Повечето от нас вярват в това, след като то е лансирано от най-мощната, софистицирана, казано откровено – най-блестящата и ефективна пропагандна машина, която този свят някога е виждал. Този аргумент може да бъде оспорен...

Първо, човек трябва да чете и второ, от време на време трябва да мисли, дори да се опита да разсъждава – нещо, което определено не се случи при излагането на аргументи по време на страстните дискусии за „в крак с времето“. Тези дискусии бяха един странен, ако не сюрреалистичен спектакъл, особено анализирайки аргументите на защитниците на посттоталитарното изкуство, където историци, музиканти и активисти на гражданското общество дебатираха с „човешките вериги“, препятствайки операцията по почистването. Бих казал, че по време на тези дебати беше постигнат „нов интелектуален спад“ на постпреходния период, където много често качеството на аргументите имаше черти, подходящи повече на ранните периоди на неолита, с реторични престрелки, в които понятия, идеологеми и твърдения бяха употребявани нелепо, без елементарно разбиране на основни дефиниции и исторически контексти. При все че беше поучителен опит, този дебат беше твърде разочароваш, тъй като разкри новите интелектуални дълбини на представителите на новата демократична интелигенция, доказвайки, че в този формат на публичните дебати елементарната логика е всичко друго освен задължителна. Изводът е, че това е целта на самия дебат.

Всъщност тази констатация не би била изненадваща, когато фактите и логиката нямат връзка помежду си. Да цитираме Чърчил отново, защото „империите на бъдещето са империите, контролиращи ума“.

Важното е вие никога да не осъзнаете, че светът на Супермен, Батман и Робин е въображаем и че в този илюзорен свят на лоши и добри герои Супермен според добрите холивудски традиции винаги печели.

Фактите обаче понякога имат значение дори за онези, които сяко приемат техния цивилизационен повик да бъдат част

от новия неолиберален кръстоносен поход на XXI век. Каква е целта на този поход? Целта на неолибералния проект е да унищожи съществуващите икономически, социални, културни, идентичностни модели, ценностни системи, исторически контексти и традиции (излишно е да казвам – паметници). Целта е светът да се превърне в един едноизмерен хомогенен образ, в който различните езици, култури, религии, етнически общности, храни, облекла, поведения, маниери и т.н. и т.н. са уеднаквени и по-лесно моделируеми, защото са освободени от собствения си културен контекст.

Онези, които защитават превъзходството на неолибералното, т.е. на американската ценностна система и начин на живот, могат да прочетат някои статистически данни (вж. карето) за двигателя на прогреса и на модела, който трябва да бъде копиран в целия свят.

Тези данни идват не от света на Батман и Супермен, а от скучните икономисти и от онези, които четат банални текстове с числа, наречени статистика. Каква е „реалната“ реалност – тези числа или ухилените лица и прекрасните картинки от телевизионния екран, екшъните, киното, комиксите? Така наречените експерти старателно припяващи своите послания, добре знаят, че ако не повтарят сценария, техните щедрите чуждестранни грантове може да пресъхнат.

Кое е реално...? На кого би трябвало да вярваме – на холивудските картинки и персонажи или на това, което става пред нашите собствени очи. Кое е реалност? Иконичните герои – например на Рамбо (боец супермен воин и ветеран от Виетнам) или фактът, че САЩ бяха бити и загубиха войната във Виетнам. Кое е реалност – харизматичният Джеймс Бонд (символът на британството и на британския комплекс за цивилизационно превъзходство) или простият факт, че цивилизационно превъзхождащият Рах Britannica се разпадна и изчезна напълно няколко години преди филма за Бонд.

Може би основните мотиви зад тази силна реакция от страна на т.нар. „гражданско общество“ около боядисването на паметника на тези, които се сражаваха с фашизма, бяха, че те не са искали да имат паметник в памет на тази победа? Бил ли е

фашизмът наистина прекрасна идеология, може би не, тогава каква е реалната причина за яростния напън да се поругае този паметник? Фашизмът е отдавна отминал... Тогава как да обясним силните страсти около посланието „в крак с времето“?

Съхранената памет, историческото наследство, националната идентичност определено не са ключова част от универсализма на неолибералния проект. Днес всеки знае Супермен или Санта Клаус, но малцина са чували, да речем, за Левски – главно онези, които говорят етнически език, който скоро може да стане мъртъв език, наречен български. Първите ще останат в бъдещето, а *Левски е обречен да бъде забравен* при бързо топящия се етнически народ. Освен това Левски очевидно е регионален, периферен, незначителен, а и е загинал през 1873 г. – той определено не се класира да бъде „в крак с времето“.

Наистина симптоматичното в този дебат е това, че т.нар. „гражданско общество“ в България, както и новите „експерти“ на преходния период, нямат нито един сценарий, в който поне боязливо да дискутират какво всъщност се е случило в България извън света на Батман и Супермен.

Нямаше напън за „човешки вериги“ срещу смазващата бедност на около 35% от нацията или срещу съдбата на тези пенсионери, които след четиресет години тежък труд трябва да ровят в боклука, или срещу наркоманията, която като епидемия се стоварва върху българската младеж, или срещу икономическото отчаяние, тласкащо към проституция десетки хиляди млади български жени.

Няма „човешки вериги“ срещу организираното унищожаване на националната индустрия, на банковата система и медийното пространство. Нещо повече, няма „писания“ и няма реакции на „гражданското общество“ срещу мълчанието, срещу бавното, но устойчиво „кръвоизточване“ на бързо изчезващата българска нация, изгубила 30% в мирно време, което някои социолози дефинират като „демократичен геноцид“.

Нищо, което поне малко да прилича на протест – но... „оставете ми Батман“!

Ясно е, че вярата в Супермен е много по-близка до сърцето и душата на вероятно добре финансираното българско „граж-

данско общество“, за което Батман е по-адекватен в културно отношение от неговите драги съграждани, т.нар. лузъри на цивилизационния поход, наречен глобализация. За да завършим с думите на Чърчил: „Империиите на бъдещето са империиите, контролиращи ума“ – разминаването между действителност и реалност, определяйки ключови и критични избори, които българското общество така и пренебрегна.

Не би било изненадващо, ако един ден (може би по-скоро, отколкото си мислим) същите проповедници на „иконичното посттоталитарно изкуство“ усетят света на Супермен по-малко привлекателен. Възможно е в един бъдещ ден техните деца да се окажат сред работещите за минимална надница в някой ресторант в Стара Европа или още по-страшно – да станат пристрастени наркомани или да бъдат принудени да изкарват пари, практикувайки най-старата професия. Светът на Супермен ще им се стори по-труден. Ако към края на живота си видят себе си забравени, изоставени от своите деца, от обществото и държавата (в света на Супермен бедността определено не е добродетел), те може да гладуват и въпреки своя начален ентузиазъм по неолиберализма може да са принудени да се включат в армията от отчаяни пенсионери, търсещи някоя ценност в боклука.

А дотогава може би е възможно някъде из улиците на София да бъде издигнат паметник на Супермен. Най-малкото това би могло да успокои отчасти тяхното недоволство.

САЩ са най-богатата страна?

Национален дълг на САЩ: 14 287 000 000 000 долара (23 юни 2011 г.) – четиринайсет трилиона двеста осемдесет и седем милиарда долара (Източник: US, Government Accounting Office, GAO).

Националният дълг на САЩ продължава да нараства средно с 4,18 милиарда долара на ден! (Източник: US, Government Accounting Office, GAO).

Ако започнете бизнеса си в деня на раждането на Христос и вашият бизнес губи милион долара на ден, ден след ден,

365 дни в годината, той би трябвало да ви доведе до октомври 2737 г. до загубата на трилион долара! (Източник: Money daily, February 13, 2009).

За да загубите 14 287 000 000 000 долара (националният дълг на САЩ в момента), вие трябва да губите по един милион долара на ден до... 39 035 г.!

Американското правителство в момента взема заем от 5 милиарда долара всеки работен ден (Източник: Wall Street Journal, November).

САЩ са най-хармоничното общество?

Всяка година от огнестрелни оръжия загиват над 30 000 души (убийства, самоубийства и нещастни случаи), а други 65 000 са ранени (Източник: Harvard University, 2000). Загинали американски войници в Ирак през 2003–2011 г. – 4781. Загинали американски граждани от огнестрелни оръжия в САЩ за същия период (2003–2011 г.) – 270 000. Това е над 56 пъти повече от убитите в Ирак (Източник: Harvard University, сравнения – авторът).

Основната причина за смъртта на бременни жени в САЩ е убийството (Източник: CNN, Dec. 14, 2004).

През 2006 г. процентът на внесените здравни осигуровки в САЩ е 15,8%, което означава около 47 милиона неосигурени (Източник: US Census Bureau).

47 милиона американци са под линията на бедността (MSNBC, 20/10, 2009).

„САЩ и Южна Африка са единствените две развити държави в света, които не могат да осигурят здравни грижи за всичките си граждани“ (Източник: The European Dream, p. 80).

САЩ – грамотност/знания?

САЩ са на 49-о място в света по ниво на грамотност (the New York Times, Dec. 12, 2004).

САЩ се подреждат на 28-а позиция от 40 държави по грамотност в математиката (NYT, Dec. 12, 2004).

Двайсет процента от американците мислят, че Слънцето се върти около Земята. Седемнайсет процента смятат, че Земята се завърта около Слънцето веднъж на ден (The Week, Jan. 7, 2005).

Само 37% от младите американци могат да намерят Ирак на картата – макар че САЩ са там от 2003 г. Половината от младите американци не могат да намерят Ню Йорк на картата. (National Geographic, 2006, Survey of Geographic Literacy).

5 юли 2011 г.